

FAQ | Slovenská národná galéria 2024

O aktualitách a plánoch na tento rok

Bratislava, 8. 2. 2024 | **Slovenská národná galéria prináša odpovede na otázky o tom, čo nás čaká v roku 2024. Pripravuje sa otvorenie viac ako desiatich výstavných projektov, plná prevádzka galérie od utorka do nedele a pravidelný sprievodný program pre návštevníkov a návštevníčky SNG.**

| Aká bola návštevnosť SNG v minulom roku?

Rok 2023 bol pre Slovenskú národnú galériu novou skúsenosťou. Galéria po tom, čo slávnostne sprístupnila zrekonštruovaný areál v Bratislave ešte v roku 2022, otvorila svoje brány v marci 2023. Aj napriek tomu, že bolo otvorené v režime od štvrtku do nedele, tešili sme sa rekordnému počtu návštevníkov a návštevníčok. Celková návštevnosť SNG v Bratislave bola **134 685** ľudí, pričom minulý rok expozície a výstavy navštívilo **99 379** ľudí a kultúrno-spoločenské a vzdelávacie programy navštívilo **35 288** ľudí.

Galériu Ľudovíta Fullu v Ružomberku navštívilo **17 948** ľudí aj napriek uzavretiu od septembra kvôli havarijnému stavu a budúcej komplexnej rekonštrukcii. Zvolenský zámok sa tešil celkovej návštevnosti **32 555** ľudí, Kaštieľ Strážky navštívilo **15 571** a Schaubmarov mlyn v Pezinku **3 927** ľudí.

Čo sa týka online návštevnosti, webumenia.sk mal celkový počet 305 244 sledujúcich, nová webová stránka SNG od spustenia v júni 2023 mala 74 164 a stará webová stránka spolu s novou 223 475 návštevníkov a návštevníčok. Dosah sociálnych sietí za rok 2023 bol na Facebooku **695 556** a Instagrame **61 855**. Podcast SNG za rok 2023 dosiahol **15 674 vypočutí** a vydali sme 13 epizód z celkového počtu 36.

| V akom prevádzkovom režime bude fungovať SNG v roku 2024?

Koncom roka 2022 Slovenská národná galéria v Bratislave otvorila svoje brány po rekonštrukcii pre prvých návštevníkov a návštevníčky. Od marca 2023 spustila prevádzku v testovacom režime, a to od štvrtka do nedele, s ostatnými dňami vyhradenými pre prevádzkové a inštalačné záležitosti. SNG umožňovala prenájom svojich seminárnych miestností a Átria pre rôzne podujatia.

Testovacie obdobie výrazne prispelo k nastaveniu optimálnych podmienok pre inštalácie výstav a doladenie detailov v návštevnom servise. Testovacie obdobie sa odrážalo aj v nižšej cene vstupného. Od 1. marca 2024 bude galéria otvorená od utorka do nedele, čo zodpovedá bežnej prevádzke galérií

a múzei na Slovensku aj v zahraničí. Súčasne bude upravený cenník vstupného, pričom plná vstupenka bude stáť 9 eur, pre mládež do 15 rokov bude vstupné zadarmo. Chceme podporovať vzdelávanie tejto vekovej skupiny a podporiť aj návštevy školských skupín, ktoré si môžu priamo v galérii urobiť medzipredmetové vzdelávanie.

V prvom polroku plánujeme spustiť testovanie vernostného programu, ktorý ponúkne rôzne výhody a bonusy, vrátane zľavenej vstupenky na programy pre držiteľov*ky vernostných kariet.

Knižnica SNG plánuje v roku 2024 otvoriť pre návštevníkom knižnice dva priestory, ktoré budú slúžiť na prezenné štúdium. Jedným z priestorov je Umenovedná študovňa, ktorá vznikla zo spolupráce Knižnice Slovenskej národnej galérie a Akademickej knižnice Vysokej školy výtvarných umení. Priestor umenovednej študovne bude slúžiť k poskytovaniu spoločných knižnično-informačných služieb a fondom dvoch významných, odborných umenovedných knižníc na Slovensku.

Daším priestorom, ktorý bude návštevníkom*čkám knižnice sprístupnený od 1.3. 2024 bude Bádateľňa, v ktorej bude možné na základe rezervácie systému študovať dokumenty z fondu Knižnic SNG a Akademickej knižnice VŠVU.

Vysunuté pracovisko SNG, Schaubmarov mlyn v Pezinku, sa po finisáži aktuálnej výstavy **Na kusy** pripravuje na proces sanácie a rekonštrukcie novej konštrukcie mlyna. Drevenú konštrukciu mlyna posilňujú červotočom je potrebné sanovať. Počas tohto obdobia (máj – august 2024) bude Schaubmarov mlyn uzavretý pre verejnosť. V poslednom štvrťroku, ak proces obnovy mlynu nenarušia nečakané situácie, sa začne inštalovať nová výstava v kuratorskom koncepte Alexandry Tamásovej.

Ďalšie vysunuté pracovisko, Galériu Ľudovíta Fullu v Ružomberku, sme v septembri 2023 museli uzatvoriť pre havarijný stav a pripravujeme komplexnú rekonštrukciu. V súčasnosti sú pripravené podklady na vyhlásenie verejného obstarávania na dodávateľa stavby, čakáme na pravidlá výzvy, z ktorej budú čerpané financie pre daný projekt.

| Akí partneri nás budú sprevádzať v roku 2024?

Slovenská národná galéria otvára ďalší rok so svojím dlhoročným generálnym partnerom **Tatra bankou**. „Napíňa nás hrdosťou, že sme mohli byť aj v predošlom období generálnym partnerom Slovenskej národnej galérie. Umenie vnímame zo širšieho celospoločenského pohľadu, a preto nás teší, že môžeme vďaka nášmu partnerstvu prispievať k jeho dôležitej úlohe v spoločnosti,“ uviedol Michal Liday, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ Tatra banky.

Slovenská národná galéria v roku 2023 ako dar od Tatra banky prijala do svojich zbierok jedinečné monumentálne dielo Denisy Lehockej a Petrogramy od Petra Rollera. Dar do zbierok nebol len darom

pre galériu, ale pre nás všetkých, čo podčiarklo gesto aj v participatívnom diele Petra Roliera, ktoré sa voľne umiestňovalo v exteriéri galérie a každý šťastlivý nálezcovia si mohol putovný kameň petrogram vziať so sebou a posunúť ho do sveta.

Nadalej pokračujeme aj s našimi partnermi z firmy **Taylor Wessing a Kia**.

| Aké výstavy ponúkame tento rok?

Nabýť rok potvrdzuje aj výstavný plán galérie so 14 výstavnými projektmi. Ako úvodný sme sprístupnili **Výber diel z akvizícií** získaných do zbierok SNG v roku 2023 pod témou „Ženský hlas“, ďalšie diela získané z akvizícií budú vystavené v druhej polovici roku 2024. Vo februári sa otvára monografická výstava **Marko Blažo: Cely človek** (kurátorky Petra Hanáková a Alexandra Tamášová), ktorá je pokusom vložiť košate, až holiisticky komplexné dielo tohto vynimočného umelca do minimalistickej funkcionalistickej schránky. V marci otvoríme naraz dve výstavy. **Umenie**

fantastického odhmotnenia (kurátor Aurel Hrabušický) predstaví príbeh konceptuálneho umenia na Slovensku, presnejšie jeho prvej, najdôležitejšej fázy v období 1963 – 1972. Na výstave uvidíte práce troch hlavných predstaviteľov tohto smeru – Júliusa Kollera, Stana Filka a Petra Bartoša, ale aj diela Milana Adamčiaka, Alexa Mlynárčika, Rudolfa Sikoru, Dezidera Tótha a ďalších. Druhá výstava **Umenie, ktoré zostalo – Zbierka medzinárodného bienále výtvarníkov DANUVIUS 68** (kurátorka

Vladimíra Büngerová) odhalí dlhé roky nevystavovaný (zabudnutý) súbor diel prevážne zo zbierky SNG, ktoré inštitúcia získala z legendárneho Medzinárodného bienále mladých výtvarníkov DANUVIUS 68, uskutočneného za dramatických okolností po augustovej okupácii Československa. V máji budú vystavené víťazné projekty 8. ročníka medzinárodnej študentskej súťaže **Máš umelecké črevo?** na tému sieť. V prvej polovici roka sa chystá aj nová stála expozícia malieb starých majstrov.

V júni výstava **Jozef Susienka** (kurátorka Viera Kleinová) prinesie pohľad na tvorbu keramika a sochára, ktorý je zásadnou osobnosťou keramickej plastiky a dizajnu druhej polovice dvadsiateho storočia. Jún bude pokračovať uvedením hneď dvoch veľkých expozícií a dvoch výstav. Expozícia **Múzeum súčasného umenia** (kurátorka Lucia Gregorová Stach) sa bude zaoberať dielami od konca

50. rokov 20. storočia a pokrývať široké spektrum umeleckých žánrov, druhov médií a zamyslí sa nad tým, čo pre nás vlastne znamená pojem súčasnosť. Druhá expozícia **Dizajn v kocke** (kurátorky Viera Kleinová a Jana Švanthnerová) bude sondou do našich zbierok dizajnu, užitočného umenia a umeleckého remesia, budovanou na princípe dialógu diel. Vybrané sú majstrovské diela aj predmety z našich depozitárov, slovo dostanú tiež nepohodlné, kontroverzné artefakty. V júni sa ešte môžete tešiť na monografickú výstavu **Karol Divald a jeho synovia** (kurátorka Lucia Almajšiová), sústreďujúcu sa

na prešovského fotografa, ktorý je nosnou osobnosťou dejín fotografie 19. storočia na území dnešného Slovenska a patril okrem iného medzi prvých fotografov Tatier. V júni plánujeme otvoriť aj putovnú výstavu diel **ukrajinskej secesie** zo zbierok Národného múzea umenia v Kyjeve

V júni plánujeme otvoriť aj putovnú výstavu diel ukrajinskej secesie **V oku búrky** (kurátorka za SNG Katarína Beňová) zo zbierok Národného múzea umenia v Kyjeve. Výstava predstaví výber diel z umenia secesie, ktorá sa okolo roku 1900 koncentrovala i v ukrajinských centrách ako Kyjev, L'vov a

Charkov. Viacero lokálnych maliarov malo priamu skúsenosť s výtvarnou scénou v Paríži, prípadne v iných metropolitách umenia. Secesia sa stala dôležitým predobrazom následného modernistického hnutia, ktoré plne zasiahlo tento región. Výstava sa koná v spolupráci s Belvedere Galerie vo Viedni a Národnou galériou v Sofii, v spolupráci Národným umeleckým múzeom Ukrajiny. Projekt vznikol ako iniciatíva Museo Thyssen-Bornemisza v Madride na vyjadrenie podpory Ukrajine a v snahe ochrániť jej umelecké diela pred ruskou inváziou.

Príbudne zároveň **druhá akvizčná prezentácia** diel.

V septembri bude uvedená **výstava zameraná na celoživotné dielo architekta SNG Vladimíra**

Dedečka (kurátorky Alexandra Kusá a Monika Mitášová) priamo v jeho ikonickom Premostení.

Koncom roka sa budete môcť vo veľkej výstave v Átriu a ďalších sálach preniesť do obdobia

Osmanskej ríše (kurátorstvo Jana Švanthnerová, Martin Čičo a Denis Haberland). Výstava je

výsledkom viacročného vedeckovýskumného projektu na tému uhorsko-osmanských vzťahov v 16. – 17. storočí.

V Kaštieli Strážky pracuje umelec Juraľ Gábor na exteriérovej soche *Pozorovateľ vody*.

| Aké publikácie pripravujeme?

Podobne ako v minulom roku, pripravujeme publikácie zamerané na výstavy a expozície v SNG. Po vzore sprievodcov k dlhodobým expozíciám, ako sú *Moderna a Sakrálna umenie*, aj tento rok chystáme sériu sprievodcov. Najskôr to bude *Od zberateľa k mecénovi. Expozícia diel z daru Zbierky Linea*, sprievodca našou najnovšou expozíciou uvedenou v decembri 2023. Nasledovať budú sprievodcovia k expozícii *Dizajn v kocke, Múzeum súčasného umenia*, vydáme sprievodcu k prvej expozícii *Monumentalky*, ktorá približuje zákutia s umením v zrekonštruovanej budove.

Aj krátkodobé výstavy roku 2024 budú mať sprievodné katalógy – *Marko Blažo: Cely človek; Umenie, ktoré zostalo. Zbierka medzinárodného biennale mladých výtvarníkov Danuvius 68; Umenie Fantastického Odmotnenia; Karol Divald a jeho synovia; Jozef Sušienka: Lekcia krajiny; Juraľ Gábor –pozorovateľ vody*. Svoju publikáciu dostane aj dielo Denisy Lehockej *Bez názvu*. Chystáme katalóg k výstave o umení Osmanskej ríše a „časopisy“ k výstave o tvorbe architekta Vladimíra Dedečka. Katalóg vydáme aj k výstave v Pavilóne Českej a Slovenskej republiky v rámci Biennale Arte 2024 v Benátkach.

Rozpracovaný je sprievodca k dlhodobej expozícii *Gotické umenie na Zvolenskom zámku* a kurátorka Katarína Beňová pripravuje nové vydanie sprievodcu *Ladislav Mednyánszky a Strážky*. Rovnako budeme pokračovať vydaním už siedmeho čísla časopisu *Magazín o umení 365°*, ktorý približuje vizuálne umenie naprieč časom a médiami s presahmi k dizajnu, filmu a literatúre. Pokračovať bude spolupráca s občianskym združením Čierne diery na tvorbe knihy o monumentálnej tvorbe v období 1948 – 1989. Po úspešnej spolupráci pri vydaní knihy *Stano Filko Universal*

Environment s prestížnym vydavateľstvom Scala Arts & Heritage Publishers Ltd. sa SNG stane súčasťou populárneho knižného formátu Director's Choice, ktorý predstaví to „najlepšie“ z našich zbierok vo výbere diel od Alexandry Kusej.

| Aké projekty realizujeme?

Na konci februára tohto roku úspešne dokončujeme medzinárodný projekt „2023 Ako porozumieť *digitálnym zbierkam*“ z Grantov EHP (grant z Islandu, Lichtenštajnska a Nórska v sume 199 925 eur prostredníctvom Grantov EHP, spolufinancovaný v sume 29 988,75 eur z prostriedkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky).

Ide o spoločný projekt dvoch partnerských inštitúcií – Slovenskej národnej galérie (SNG) a nórskeho Sørlands Kunstmuseum (SKMU), ktorý skúma, ako môžu digitálne technológie rozšíriť zážitok z návštevy galérie. Cieľom projektu je využiť princípy digitálneho storytellingu (digitálneho rozprávania príbehov) a umelej inteligencie pri práci s online zbierkami a zvyšovať tak zapojenie publika počas návštevy výstavy aj po nej.

V rámci projektu sme vyvinuli aplikáciu Atlas SNG, ktorá umožňuje návštevníkom a návštevníčkam SNG dozvedieť prostredníctvom jednoduchých kódov viac o vystavených dielach, uložiť si ich do kolekcie, alebo si pozrieť súvisiace videá. V roku 2023 vyskúšalo Atlas SNG 11 000 návštevníkov a návštevníčok, ktorí v nej strávili v priemere 3 minúty 30 sekúnd.

Tento rok sa zapájame do nového medzinárodného výskumného projektu 2024/2025 – *Future Museum* – Phase III. Projekt sa týka ekonomických, spoločenských a technologických tém, kde sú okrem SNG partnermi projektu Albertina, Fínska národná galéria, Centre Pompidou, a mnohé iné uznávané kultúrne inštitúcie.

Ďalší projekt, na ktorom pokračujeme, je nový ročník medzinárodnej súťaže *Máš umelecké črevo?*, ktorý bol otvorený na jeseň 2023. Témou ôsmeho ročníka súťaže je *sieť*; študentstvo sa vo svojich projektoch môže zamerať na rôzne aspekty vytvárania vzťahov, sieťovania a prepájania. *Máš umelecké črevo?* nie je iba súťaž, ale aj platforma, ktorej cieľom je ponúknuť mladým ľuďom a ich pedagogickému vedeniu príležitosť hlbšie sa oboznámiť so súčasnou umeleckou scénou, s prostredím galérie a popritom poskytnúť priestor aj pre ich záujmy, diskusiu a najmä skúsenosť spolupracovať v tíme na celoročnom projekte. V rámci tejto vzdelávacej platformy každý rok organizujeme niekoľko workshopov, diskusie a metodické stretnutia pre pedagogickú podporu so zameraním na mládež.

Jej aktuálny ročník 2023/2024 tematizuje *sieť* ako námet pre výtvornú tvorbu. Ocenené projekty budú nainštalované na výstave finálových prác v SNG v máji 2024. Víťazné tímy zo Slovenska, z Českej republiky a Maďarska sa v júni stretávajú na spoločnej výstave a sprievodnom programe v jednej z troch participujúcich krajín. Medzinárodne stretnutie a výstava budú hosťovať v SNG.

| Ako SNG pomáha rozvíjať vzdelávanie?

V spolupráci s organizáciou Vagus pripravujú galerijné pedagogičky Barbora Tribulová a Soňa Gardlík pravidelné vzdelávacie programy pre ľudí zapojených v integračnom programe Medzimesto s ich sociálnymi pracovníkmi*čkami zamerané na spoznávanie prostredia galérie, trávenie času s umením a tvorbu.

Pre ľudí vo veku 60+ organizujeme formát Spojení umení – tematické workshopy k výstavám s výtvarnou aktivitou, ktorými nás prevádza edukátor Robin Melounek v spolupráci s galérijným pedagógom Petrom Pivodom. Okrem vzdelávania sa v nich snažíme vytvárať bezpečný a pohodlný priestor pre vzájomné spoznávanie a tvorivé podnety z umenia. SNG každý mesiac v roku 2023 pripravila program pre ľudí s pohybovým či mentálnym hendikepom, a rovnako aj raz mesačne sa koná sprievod tlmočený do slovenského posunkového jazyka. Organizujeme raz za štvrtrok program pre nevidiacich a slabozrakých ľudí.

Okrem toho pravidelne (štyrikrát do mesiaca) je celodenne prístupný ateliér, kde za prítomnosti lektorov si môže ktokoľvek zadarmo výtvarne interpretovať témy súvisiace s dielami zo zbierok SNG, vyskúšať inú umeleckú techniku a naučiť sa viac o tom, ako sa pracuje s rôznymi umeleckými pomôckami.

Jedna nedeľa v mesiaci je tiež vyhradená Rodinnej nedeľi, pri ktorej celá rodina spoločne objavuje výstavu či expozíciu so zameraním na vybranú tému, ktorú potom výtvarne interpretujú. Ďalšiu nedeľu v mesiaci zase venujeme pohodovému výkladu pre širokú verejnosť k vybranej výstave, expozícii alebo téme počas obľúbenej Siesty v galérii.

Chystáme obnoviť aj kurzy a formáty, ktoré boli kvôli obmedzenej prevádzke pozastavené. Pre samostatné návštevy pripravujeme Aktívneho sprievodcu SNG dostupného zdarma v slovenskom aj anglickom jazyku na pokladnici a pre školské skupiny pripravujeme aktívne a metodické listy k ďalším expozíciám pre školské skupiny, ktoré ich môžu využiť na vyučovacej hodine v galérii.

| Ako bude vyzerať účasť Slovenska na Arte Biennale 2024 v Benátkach?

Pavilón Českej a Slovenskej republiky v Benátkach je od roku 2019 z dôvodu havárie a dlhodobého zlého stavu uzavretý. Česká strana ako správca pavilónu hneď po havárii začala organizovať jeho rekonštrukciu. Práce na kompletnej obnove aktívne pokračujú s cieľom priestor otvoriť na začiatku biennále, ktoré sa bude konať od 20. apríla do konca novembra 2024.

Aj napriek tomu, že situácia ohľadom rekonštrukcie pavilónu a jeho využitia na vystavovanie je komplikovanejšia, než sa na prvý pohľad zdá, Slovenská národná galéria a Národná galéria Praha sa dohodli na spoločnom riešení. Namiesto doterajšieho striedania českej a slovenskej prezentácie, vychádzajúceho z medzinárodnej dohody, využijú krajiny pavilón spoločne. Obe strany si totiž uvedomujú dôležitosť podpory a reprezentácie českého a slovenského súčasného umenia, ktoré má relevantné kvality aj v medzinárodnom kontexte.

V exteriéri sa predstaví audiovizuálna inštalácia Ota Hudeca *Floating Arboretum* (kurátorka Lýdia Pribišová), ktorý tematizuje ohrozenie stromov vo svete a ich ochranu. Pretínajú sa v ňom rôzne časové línie, súčasné protesty proti odlesňovaniu, výrubu stromov v rôznych častiach sveta, klimatická kríza a pomyselná dystopická budúcnosť ich záchrany, ku ktorej umelec vyzýva.

V interiéri pavilónu bude inštalované dielo Evy Koťátkovej *Srdce žirafy v zajatí je o dvanásť kilogramov ľahšie*. Dielo skúma československú históriu zo súčasných ekologických a dekoloniálnych perspektív cez príbeh skutočnej žirafy Lenky.

Tohtoročná účasť na bienále je priestorom pre dialóg medzi dvoma krajinami a ich umením. Medzinárodnému publiku zároveň prinesie jedinečný príklad toho, ako sa umelecká tvorba môže vďaka spolupráci spojiť s históriou, kultúrnym dedičstvom a so spoločenskými hodnotami.

Generálny partner SNG

